

July 2026 - n. 44

LA BRETXA

ANÀLISI DE CONJUNTURA ECONÒMICA I SOCIAL

MÉS POBRES O MÉS RICS?

Apunts per a un discurs propi
sobre l'evolució recent dels salaris

GABINET SOCIOECONÒMIC CONFEDERAL DE LA CGT

LA BRETXA

n. 44

Juny 2026

MÉS POBRES O MÉS RICS?

Apunts per a un discurs propi sobre
l'evolució recent dels salaris

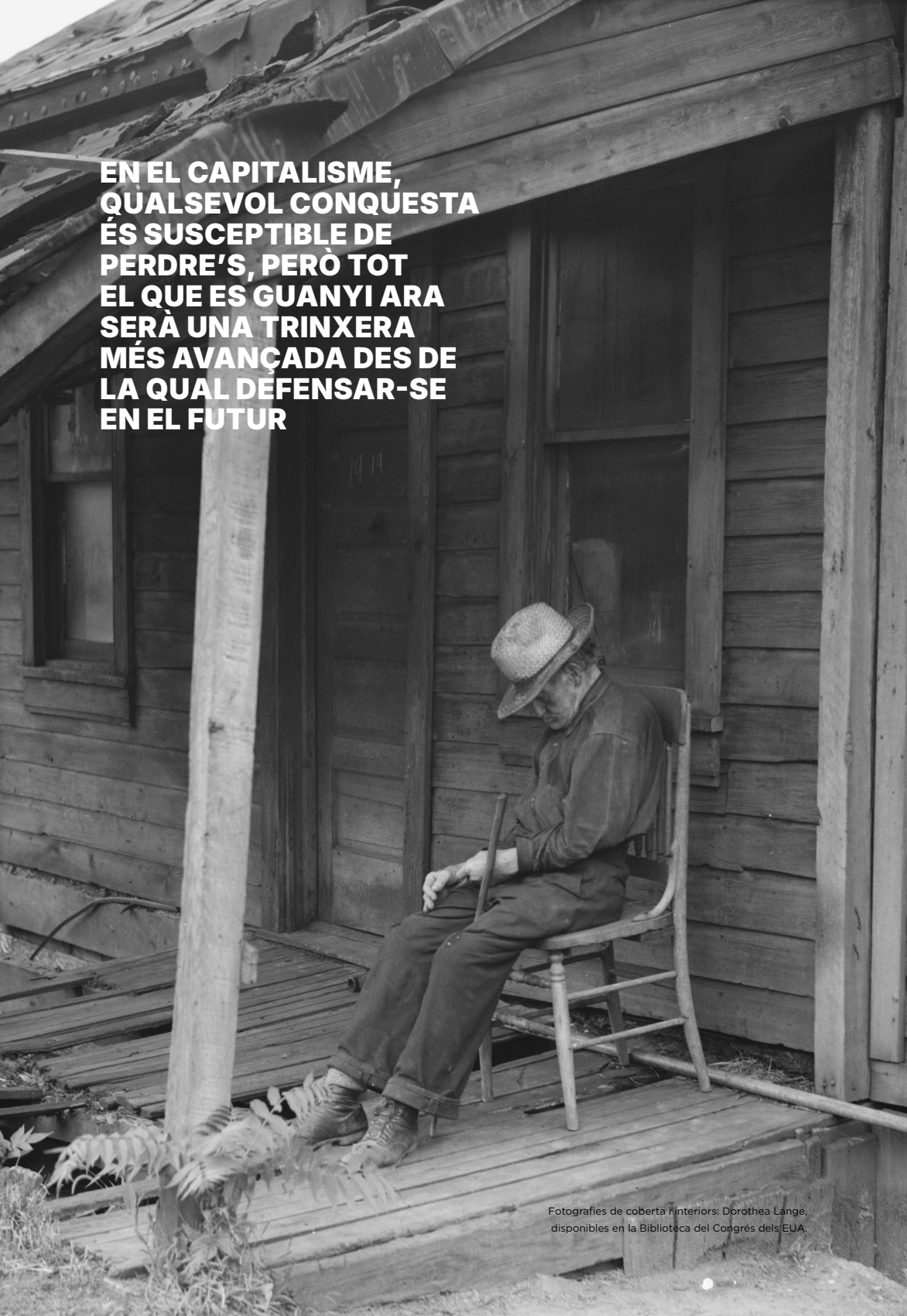
GABINET SOCIOECONÒMIC CONFEDERAL DE LA CGT

Els textos publicats a *La Bretxa* reflecteixen exclusivament l'opinió de les seves autores i autors, que no necessàriament coincideix amb la posició de la CGT al respecte.

Com entenem i valorem la situació econòmica actual és un camp de batalla més en què s'enfronten les diferents forces polítiques. Mentre que els partits del govern (i els sindicats majoritaris) fan gala de la seva gestió econòmica i celebren acríticament els seus èxits, la dreta i la patronal ataquen furiosament fins i tot les reformes més tímides. Irònicament, són aquestes forces les que de vegades apunten a les limitacions i contradiccions del govern —com la pèrdua de poder adquisitiu que ha experimentat una part important de la població—, però només per instrumentalitzar-les i vincular-les a polítiques regressives i discursos cada vegada més autoritaris i racistes.

En aquest foc creuat, la perspectiva que roman absent és la de la classe treballadora, que sovint manca d'una veu ancorada en els seus propis interessos. Amb articles com aquest pretenem contribuir a la construcció d'aquesta veu i proposar una anàlisi pròpia de l'evolució recent dels salaris i els ingressos a l'Estat espanyol que també serveixi per orientar i afinar la nostra pràctica sindical. *Quin és el resultat conjunt de tendències contradictòries com la inflació, l'augment de l'ocupació o l'encariment de l'habitatge? Com ha evolucionat la renda de les treballadores en els últims anys? I la desigualtat? I com ens hem de posicionar davant d'aquesta realitat? A continuació, intentarem donar algunes claus al respecte.*

**EN EL CAPITALISME,
QUALSEVOL CONQUESTA
ÉS SUSCEPTIBLE DE
PERDRE'S, PERÒ TOT
EL QUE ES GUANYI ARA
SERÀ UNA TRINXERA
MÉS AVANÇADA DES DE
LA QUAL DEFENSAR-SE
EN EL FUTUR**

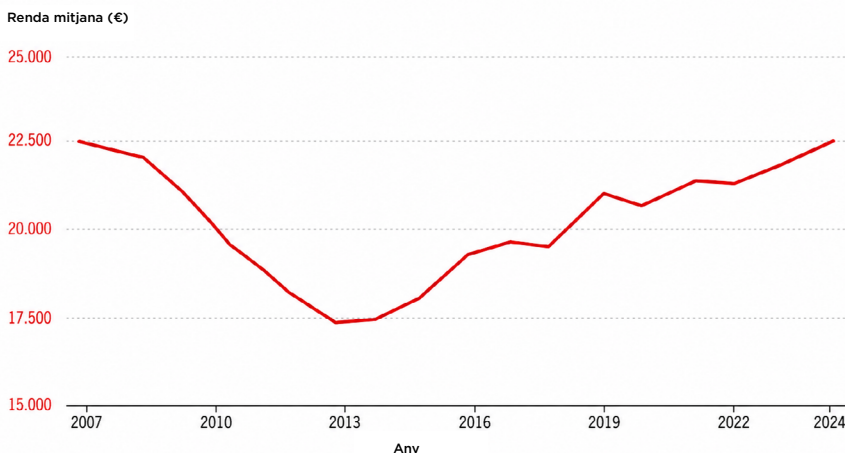

AUGMENT DE LA RENDA, AUGMENT DE L'EXPLOTACIÓ

El primer que hem de tenir en compte és el panorama general: en els últims quatre anys, la renda real (és a dir, tenint en compte la inflació)¹ de les treballadores ha continuat augmentant malgrat l'augment dels preus. Però com és possible, això? La inflació no ha suposat una devaluació del poder adquisitiu dels salaris?

Evolució de la renda mitjana de la població activa

Renda mitjana real per unitat de consum. Euros reals de 2025.

Elaboració pròpia a partir de les microdades de l'ECV i l'IPC. Renda mitjana per unitat de consum de les persones ocupades i aturades.

1 En aquest article calculem els salaris reals amb l'IPC oficial, malgrat les seves limitacions. Com ja hem desenvolupat en altres ocasions, en funció del patró de consum, la renda i el règim de tinença de cada habitatge, la inflació real experimentada per les llars pot ser diferent de les dades de l'IPC, que és una mitjana general. Fa poc vam presentar un informe que aproxima la inflació real que experimenten les llars de les persones que viuen de lloguer, que es pot trobar [en castellà] [aquí](#).

**EL "PASTÍS" DE L'ECONOMIA
CREIX, PERÒ AQUEST
CREIXEMENT NO HA ESTAT
CAPTAT NOMÉS PER LES
TREBALLADORES I ELS
TREBALLADORS, PERQUÈ
ALHORA HA CRESCUT LA
PART DEL PASTÍS DE LA QUAL
S'APROPIEN LES EMPRESSES**

La resposta és que les dues coses han passat alhora. Els salaris, que estaven relativament estancats després de la devaluació de la crisi del 2008, van caure un 6,2% el 2022 amb l'augment de la inflació, i el 2025 encara no s'havien recuperat del tot. No obstant això, en general, guanyem més perquè treballem més. Els diners que entren a les llars de classe treballadora no depenen només del que es guanya per hora, sinó del temps que es treballa per any (la durada del dia, el temps que es passa sense feina, el nombre de persones ocupades a la llar...). Amb el mateix sou per hora, una persona que està treballant guanyarà més si treballa 40 hores setmanals durant tot l'any que si té una feina a temps parcial, o si passa diversos mesos de l'any a l'atur. Aquest efecte augmenta si es mesura a escala de llar: una llar amb tots els seus membres adults ocupats indefinidament no és el mateix que una amb tots els seus membres aturats.

En els darrers anys, mentre es reduïa el salari real per hora, s'incrementava el temps treballat. L'atur ha caigut fins a gairebé els nivells previs a la crisi el 2008, arribant al 10,5% el 2025. A això s'afegeix que la Reforma Laboral del 2021, malgrat els seus punts cecs que perllonguen la temporalitat sota altres formes (com la figura del fix discontinu o l'abús del període de prova)², ha aconseguit reduir substancialment la temporalitat, el que de nou es tradueix en més temps treballat per any.

El resultat és que, en conjunt, guanyem més, però estem més explotats, perquè cobrem menys per la mateixa feina. Com **hem explicat en altres ocasions**, la inflació que va començar a finals del 2021 ha servit com a eina de devaluació salarial indirecta per a les empreses. Mentre que els preus augmentaven en general, els salaris van quedar endarrerits, reduint el pes dels costos laborals en relació amb els ingressos de les empreses. Com a conseqüència, les empreses han experimentat un augment significatiu dels marges i beneficis. En la lluita entre el treball i el capital per la distribució de la riquesa produïda, aquest últim ha guanyat terreny.

2 Vegeu, per exemple, el nostre treball sobre això: "**Líneas de fuga en el mercado de trabajo tras la reforma laboral**", *La Brecha*, n. 18, Desembre de 2023.

Salari ordinari real per hora a Espanya

2008-2025

Elaboració pròpia a partir de l'ETCL i l'IPC (INE). Els pics de 2009 i 2020 no impliquen un creixement sobtat dels salaris, sinó que són un efecte estadístic fruit de l'augment sobtat de l'atur, que afecta les treballadores més precàries, i treu del conjunt persones amb salaris més baixos.

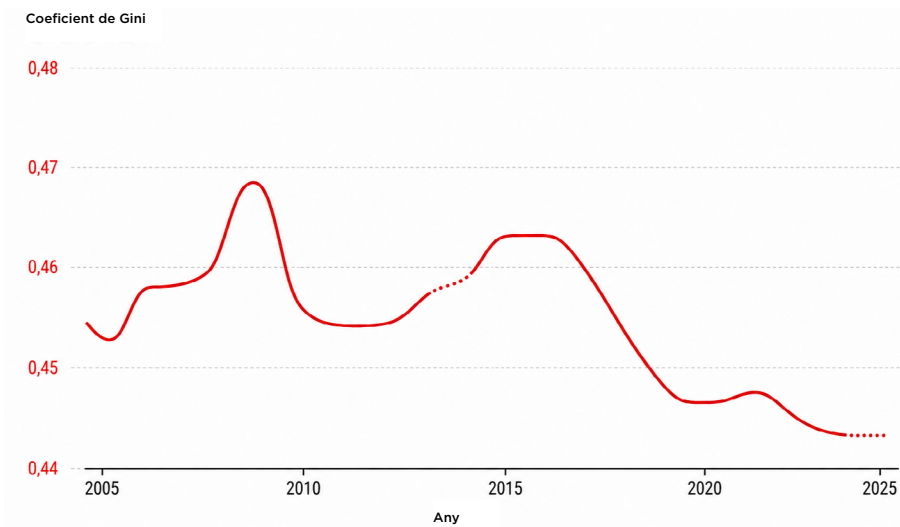
NO TOTHOM ESTÀ IGUAL

Aquestes dinàmiques no han estat les mateixes per a totes les treballadores i els treballadors. L'augment de l'ocupació i la reducció de l'ocupació temporal tendeixen a millorar les rendes de les persones que no tenen prou feina o no tenen un contracte indefinit. A més, l'augment del salari mínim interprofessional també ha tingut un efecte important en l'augment de la renda real de les persones amb salaris més baixos, mentre que en llocs de treball amb salaris que no arriben al mínim, o aquells sense clàusules de garantia salarial i amb sindicats majoritaris que han renunciat al conflicte per garantir els salaris i les condicions de treball, el poder adquisitiu s'ha erosionat.

Coeficient de Gini

2005-2025

Font: World Inequality Database. Coeficient de Gini per a la població adulta espanyola en funció de la renda nacional abans d'impostos i transferències.

En aquest context, els col·lectius que tendeixen a experimentar més precarietat, com les dones, la població nouvinguda o la gent més jove, han aproximat els seus ingressos a la mitjana de la població. En particular, l'índex de Gini, un dels indicadors més comuns de desigualtat, ha disminuït substancialment, fins a mínims de 20 anys. Observem, doncs, com entre el 2021 i el 2024 la millora dels sectors més vulnerables conviu amb l'estancament o fins i tot el declivi d'altres sectors més establerts, en una mena de "compensació" de la renda: els sectors més desfavorits milloren, mentre que altres amb condicions poc millors s'estanquen o s'empobreixen. Mentrestant, els marges i beneficis de les empreses augmenten. El "pastís" de l'economia creix, però aquest creixement no ha estat captat només per les treballadores i els treballadors, perquè alhora ha crescut la part del pastís de la qual s'apropien les empreses.

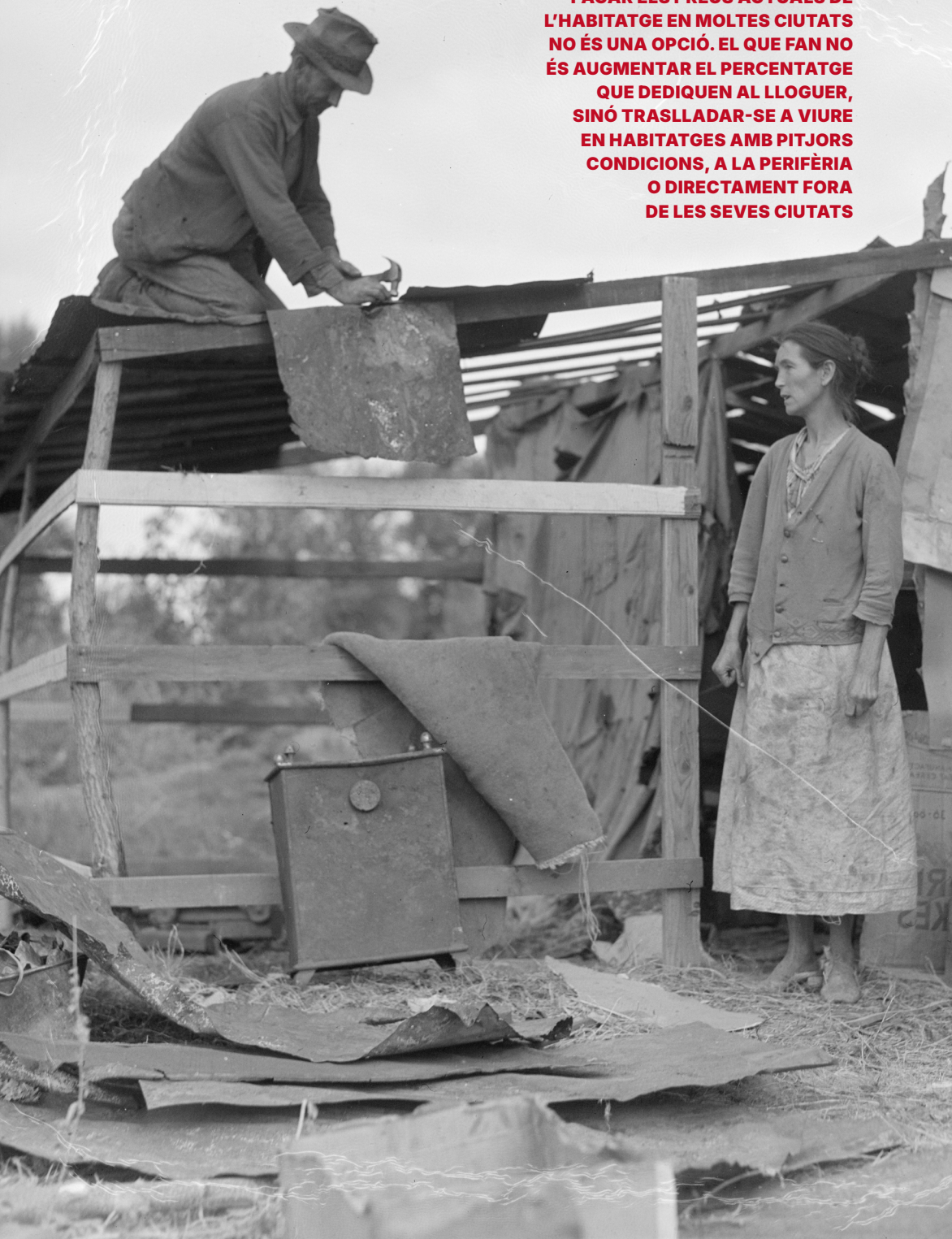
En aquest sentit, tot i que l'índex de Gini millora, altres mesures de la distribució desigual de la renda gairebé no varien. El 50% de la població amb menys ingressos rep anualment només el 20% de les rendes generades en l'economia, mentre que el 10% més ric representa al voltant del 35%. Si ens centrem en l'1% que es troba a la part superior de la jerarquia dels ingressos, el percentatge de renda que concentra anualment és del 12%, i en els últims anys s'ha mantingut estable. És a dir, disminueixen les diferències d'ingressos del conjunt de la població, però no perquè disminueixin els ingressos dels més rics, que veuen invariable la seva posició. Aquesta desigualtat sistemàtica en la distribució de la renda es retroalimenta amb la distribució desigual de la riquesa. Amb dades sobre la distribució de la riquesa neta del Banc d'Espanya del quart trimestre del 2025, el 10% més ric té el 53% d'aquesta riquesa, enfront del 9% que té el 50% més pobre. L'1% posseiria ni més ni menys que al voltant del 25% de la riquesa total de l'Estat espanyol. Aquesta distribució de la riquesa produiria un índex de Gini de 67 punts, una bretxa de desigualtat, per tant, molt més gran que en termes d'ingressos. Dit d'una altra manera, els mitjans de producció i extracció de rendes, que són la base del poder real en la societat, romanen en les mateixes mans i el seu control es manté inalterat.

LA DESIGUALTAT SISTEMÀTICA EN LA DISTRIBUCIÓ DE LA RENDA ES RETROALIMENTA AMB LA DISTRIBUCIÓ DESIGUAL DE LA RIQUESA

**AMB DADES SOBRE
LA DISTRIBUCIÓ DE
LA RIQUESA NETA
DEL BANC D'ESPANYA
DEL QUART TRIMESTRE DEL 2025:**

**EL 10 % MÉS RIC TÉ EL
53 % D'AQUESTA RIQUESA,
ENFRONT DEL 9 % QUE TÉ
EL 50 % MÉS POBRE**

**PER A MOLTES PERSONES,
PAGAR ELS PREUS ACTUALS DE
L'HABITATGE EN MOLTES CIUTATS
NO ÉS UNA OPCIÓ. EL QUE FAN NO
ÉS AUGMENTAR EL PERCENTATGE
QUE DEDIQUEN AL LLOGUER,
SINÓ TRASLLADAR-SE A VIURE
EN HABITATGES AMB PITJORS
CONDICIONS, A LA PERIFÈRIA
O DIRECTAMENT FORA
DE LES SEVES CIUTATS**

I QUÈ PASSA AMB L'HABITATGE?

A tot això cal afegir la qüestió de l'habitatge, que afecta plenament el nostre poder adquisitiu i les nostres condicions de vida. Entre 2021 i 2024, el preu del lloguer d'habitatges a l'Estat espanyol ha augmentat un 9,1%³, i el de la compra, un 21%. L'augment dels preus de l'habitatge s'ha convertit en un problema social de primer ordre, i implica una transferència massiva de lloguers als rendistes, la qual cosa erosiona encara més la capacitat de consum i estalvi d'aquests sectors.

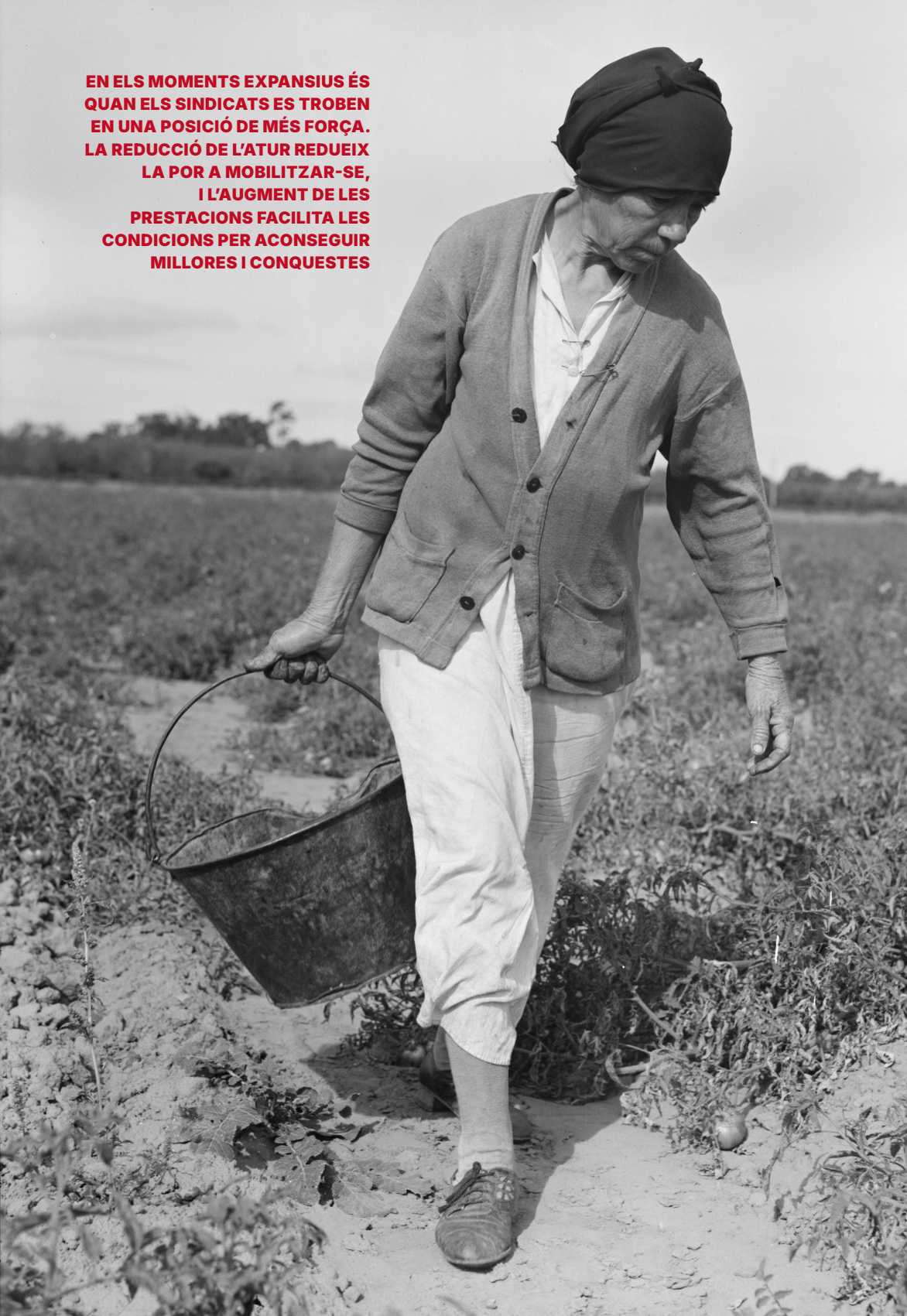
L'efecte de l'augment dels preus de l'habitatge acostuma a ser subestimat a l'hora d'analitzar l'evolució del poder adquisitiu. L'IPC no té en compte la compra d'habitatge en el càlcul de l'IPC perquè no es considera un bé de consum, i el pes del lloguer en l'índex total arriba només al 3,5% del total. L'augment dels preus de l'habitatge ha comportat una devaluació considerable del poder adquisitiu en els últims anys, i ha afectat especialment les ciutats amb els preus més tensionats, com Palma, Barcelona o Madrid, erosionant en molts casos les millores que pot haver suposat l'increment de l'SMI o de l'ocupació⁴.

A més, el problema de l'habitatge tendeix a quedar amagat en algunes estadístiques, perquè l'augment del seu preu modifica els patrons d'accés al mateix. L'indicador d'esforç per al pagament de l'habitatge s'ha reduït en els últims anys, però aquesta evolució pot estar amagant els efectes de l'augment dels preus de l'habitatge. Per a moltes persones, directament, pagar els preus actuals de l'habitatge en moltes ciutats no és una opció. El que fan no és augmentar el percentatge del seu salari que dediquen al lloguer, sinó traslladar-se a viure en habitatges amb pitjors condicions, a la perifèria o directament fora de les seves ciutats. Per a d'altres, l'opció disponible és compartir pis de

3 Les dades de l'IPVA (INE) tenen en compte el conjunt de lloguers pagats a Espanya, no el preu dels habitatges que surten al mercat en cada moment, l'encariment dels quals ha estat molt superior. Les dades de compra d'habitatge són de l'IPV (INE).

4 En aquest informe publicat fa poc, estimem que la inflació real experimentada per les llars de lloguer entre el 2019 i el 2025 seria del 31%, enfront del 25% de l'IPC oficial.

**EN ELS MOMENTS EXPANSIUS ÉS
QUAN ELS SINDICATS ES TROBEN
EN UNA POSICIÓ DE MÉS FORÇA.
LA REDUCCIÓ DE L'ATUR REDUEIX
LA POR A MOBILITZAR-SE,
I L'AUGMENT DE LES
PRESTACIONS FACILITA LES
CONDICIONS PER ACONSEGUIR
MILLORES I CONQUESTES**

manera indefinida, o viure amb la família fins a edats molt avançades. De fet, el percentatge de joves que viu amb la família continua augmentant a Espanya, i malgrat la millora de l'ocupació, **es troba en nivells rècord**.

EL CARÀCTER CÍCLIC DE L'ECONOMIA CAPITALISTA

Finalment, parlar de salaris i condicions de vida des d'una perspectiva de classe implica parlar del caràcter cíclic de l'economia i, per tant, de la lluita sindical. Tot i que no podem predir exactament quan es produiran, el capitalisme, per la seva pròpia naturalesa, sempre alterna moments d'expansió i recessió. En temps de crisi, el crèdit es contrau, l'atur augmenta, les empreses tanquen o es reestructuren, i pressionen amb força per reduir els salaris i les condicions laborals. Quan això passa, el sindicalisme està a la defensiva, i moltes vegades ens centrem a retrocedir el mínim possible: l'augment de l'atur genera por entre la plantilla, i les empreses imposen per la força canvis i acomiadaments sota el xantatge de les pèrdues.

Al contrari, en els moments expansius és quan els sindicats es troben en una posició de més força. La reducció de l'atur redueix la por de les plantilles a mobilitzar-se, i l'augment de les prestacions facilita les condicions per aconseguir millores i conquestes. És en aquests moments que els sindicats han de recórrer al conflicte i aconseguir totes les millores possibles. En el capitalisme, qualsevol conquesta és susceptible de perdre's, però tot el que es guanyi ara serà una trinxera més avançada des de la qual defensar-se en el futur.

Moltes de les dinàmiques que hem descrit s'han d'entendre tenint en compte aquesta dinàmica cíclica. Ens trobem en una conjuntura expansiva, de creixement econòmic, en la qual és normal que les condicions de vida tendeixin a millorar. El que ens hem de preguntar és si aquesta millora és suficient, si permet que la societat en conjunt tingui una vida digna, i comparar-la també amb la dinàmica dels beneficis de les empreses i els empresaris. Per exemple, la millora de la renda de la qual hem parlat pot ser-ne una respecte a la situació anterior, marcada per la crisi del 2008, però si la posem en perspectiva, encara està un 1% per sota de la renda del 2007.

Així mateix, tot i que la situació de l'habitatge ja és greu, moltes famílies tenen la capacitat de suportar l'augment del seu preu gràcies a l'augment de l'ocupació. Però quan la situació econòmica canvia, si no s'ha abordat el problema de l'habitatge, pot explotar i tornarem a veure impagaments massius, desnonaments i un conflicte redoblat.

CONCLUSIONS: ENCARA TENIM MOTIUS PER LLUITAR

Reconèixer l'existència de certes millores en la situació recent de les treballadores no implica afirmar que tot vagi de la millor manera possible. La precarietat, la pobresa i l'explotació continuen estant molt presents en l'economia espanyola, i alhora que alguns sectors han pogut veure millorar la seva situació immediata, d'altres experimenten l'estancament o caiguda del seu poder adquisitiu, la impossibilitat d'accedir a un habitatge, d'arribar a final de mes o de formar una família.

En aquest text hem intentat explicar com part de la millora de la renda que registren les estadístiques s'explica per un augment de l'ocupació que és compatible amb una caiguda dels salaris per hora, i que implica un augment de l'explotació. Hem assenyalat l'efecte positiu dels increments de l'SMI i la reducció de la temporalitat per a les treballadores i els treballadors més vulnerables; però també hem assenyalat com l'augment del preu de l'habitatge forma part d'aquestes millores, com tendeix a ser infravalorat en determinats indicadors, i com és important analitzar-ho tot tenint en compte el caràcter cíclic del capitalisme.

També cal afegir que ens hem centrat en el període actual, marcat per la inflació. Les dades més recents semblen assenyalat una progressiva recuperació dels salaris reals, que ja estarien assolint, de mitjana, els nivells previs a la inflació del 2022, i una progressiva reducció dels marges empresarials. Aquesta recuperació dels salaris, tanmateix, pot veure's obstaculitzada per un possible repunt de la inflació, impulsat per la inestabilitat geopolítica global, de manera que la necessitat de recuperar les clàusules de garantia salarial dels acords és més important que mai.

Per acabar, la idea central que hem intentat posar sobre la taula en aquest número de *La Bretxa* és que l'existència de certes millores no és un motiu per deixar de lluitar, sinó un per lluitar més. Tot i que la renda mitjana augmenti tímidament i algunes mètriques de desigualtat millorin, l'estructura de poder de la societat, el control de la riquesa i els mitjans de producció continuen en mans dels mateixos de sempre. El nostre objectiu no és només evitar la pèrdua de poder adquisitiu, sinó aconseguir millores reals i profundes i, en el procés, augmentar les nostres pròpies forces i posar les bases per a la superació del capitalisme com a conjunt. Ens trobem en una conjuntura favorable per a això, on el creixement macroeconòmic i la reducció de l'atur juguen a favor nostre. Però per molt bé que ho facin les empreses, sense conflicte i sense mobilització, sense pressió que els doblegui el braç, no ens donaran més que engrunes, i quan es giri la truita i les empreses tornin a tenir pèrdues, haurèm de tornar a començar del mateix lloc ●●

La Bretxa és una publicació econòmica i sociolaboral mensual del Gabinet Socioeconòmic Confederal, que té com a objectiu plasmar les diferents realitats i problemàtiques de la classe treballadora.

Amb aquesta publicació, aportem estudis sectorials, anàlisis de conjuntura socioeconòmica i continguts relacionats amb l'acció sindical.

Podeu seguir totes les nostres comunicacions per mitjà dels canals de difusió de Telegram i de Bluesky.

Telegram

Bluesky

